

narnim zavodom na njihove obveznice, ki jih dobijo od Paba ali od države, tudi gotovino. To se delno tudi že godi in se naj izvede do kraja!

Kmet znova potrebuje denar!

Pab daje tudi posojila na hipoteko na kmečka posestva. Stanje teh posojil je bilo sledeče: vseh posojil skupaj je bilo 552.355.377 dinarjev. Od te velike vsote ima največ dunavska banovina: 265 milijonov, najmanj pa Slovenija, samo 316.500 din. To je razumljivo, ker je Pab deloval v drugih banovinah, kjer nimajo posojilnic, pri nas pa je vsak kmet, raje vzel denar doma na posodo. Ta nova zadolžitve kaže, da uredba o likvidaciji kmečkih dolgov ni mogla odpraviti tega, da bi kmet ne potreboval več posojil. Trdimo tudi to, da bi jih potreboval, če bi tudi ne le del, pač pa ves dolg črtali! Smatramo, da je danes najvažnejše vprašanje, kako omogočiti kmetu bolj donosno kmetovanje, ali samo z zvišanjem cen ali pa s cenim kreditom.

Kaj hitra bi bila rešitev iz vseh dolgov, ako bi bilo mogoče zvišati cene tako, da bi te omogočile plačilo vseh dolgov. Taka rešitev pa bi bila le navidezna, ker bi bilo treba zopet zvišati plače, za te plače zvišati davke in tako bi se kolo vrtilo in zopet zavrtelo v stari kolovoz. Kmet zato kljub trenutnemu popravku nekaterih cen potrebuje dolgoročni in ceneni kredit! Ali bo zmogla Privilegirana agr. banka sama dajati vsa nova posojila kmetu? V poročilu čitamo, da je v enem letu dala 832 novih dolgoročnih posojil, da ima sedaj skupno 25.182 dolžnikov v skupnem iznosu 679.512.483 din. Ako pogledamo pa številko, koliko dolžnikov je prevzela, namreč 782.024, potem moramo reči, da njej sami nikakor ne bo mogoče izvesti novega kreditiranja kmetu. Hvalevredno je, da je Pab že začela dajati kredite zadrugam, katere nato dajejo posojila naprej. Novo delovanje naših posojilnic je nujno potrebno, da bodo mogle dajati kmetu kredit. Ti krediti morajo biti največ po 4 %, ker kmečko gospodarstvo ne prenaša velikih bremen, kar se tiče obresti.

Slovenci in Pab

Slovenski kmetje so danes dolžniki Paba. 53 denarnih zavodov in 453 zadrug je odstopilo skupno 54.577 dolžnikov Pabu, in sicer so bili ti dolžni 521.498.556 din. Nekmetov, ki pa so se tudi prijavili, je bilo v Sloveniji 2898 z vsoto 55.209.242 din. Za vsa Slovenijo posluje podružnica Paba v Ljubljani. Ta je izvršila že skoro celoten obračun, samo kaka dva odstotka jih je še nerešenih. Kolikor nam je znano — kar pa iz poročila ni razvidno — pa slovenski kmet plačuje najbolj točno svoje obroke. Večkrat smo prejeli poročila, da je podružnica Paba v Ljubljani v skrbi za

odplačila segla tudi po rubežu. Nikdar nismo in ne bomo zagovarjali nemarnih dolžnikov. Toda večkrat se pa zgodi, da kmet res ne more plačati obroka! Pri prevzemu kmečkih dolgov se ni nič pazilo na to, ali je dotični vreden ali ne, da se mu del dolga briše, pri izterjevanju obrokov pa naj se na vsak način postopa po razmerah! Posebno je pa treba biti obziren tu na meji, kjer kmet še teže gospodari.

Okrepimo svoje denarno zadrugištvostvo!

Četudi danes naš kmet dolguje Pabu, vendar mi Slovenci ne bomo svojega zadrugištva likvidirali. Nasprotno! Računi za nazaj se naj uredijo, pa naprej na delo! Nikar ne omagujte, ki ste leta in leta delali nesebično in brezplačno v naših denarnih zavodih, samo da je vaš sosed mogel dobiti poceni kredit! Od ust do ust naj gre: naše posojilnice morajo zopet začeti novo življenje! Sezimo si v roke — pa na delo!

Po Jugoslaviji

Predsedstvo JRZ je imelo 12. marca v Beogradu sejo, ki ji je predsedoval ministrski predsednik Dragiša Cvetković. Seje se je udeležil predsednik senata g. dr. Anton Korosec. Na seji so se razpravljala vsa prečta vprašanja notranje politike ter so bili soglasno sprejeti primerni sklepi. V teh sklepih je zlasti poudarjeno, naj se o vseh sodobnih in važnih vprašanjih v vseh pokrajinah razpravlja samo v okviru stranke s popolnim zaupanjem v njeno vodstvo.

Novi volilni zakon uveljavljen. Novi volilni zakon je bil objavljen v »Službenih novinah« 15. marca in je dobil s tem veljavo.

Enodinarski kovanci plačilno sredstvo do 20. aprila. Stari kovanci po 1 din veljajo kot plačilno sredstvo do 20. aprila. Lastniki teh kovancev naj jih čimprej zamenjajo, da pozneje ne bodo trpeli nepotrebne izgube!

Samostojna demokratska stranka (SDS), koje glavno torišče je banovina Hrvatska, bi rada raztegnila svoje področje tudi preko Slovenije. V tej svoji razširjevalnosti je trčila ob odpor JNS, ki sebe smatra za poklicano zastopnico liberalnih elementov v Sloveniji. Tako je nastala zmeda v slovenskem laži-svobodomiselnem Izraelu. Začelo se je preseljevanje iz tabora JNS v tabor SDS. Razumljivo je, da se to strankarsko preseljevanje ne vrši s prijaznimi poslovnimi besedami, marveč z ostrimi očitki, ki letijo nazaj v tabor JNS. Obrambno trobljenje za JNS oskrbujeta »Jutro« in »Slovenski narod«, a

Zoper glavobol

pomagata 1-2

ASPIRIN[®]
tableti

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino-
„Bayer“-jev Aspirin.

Opf. reg. pod št. 17072 od 22. XII. 1938.

v nasprotno trompeto pa piha mariborski »Večernik«. Sicer pa so si ti sprti bratci jugoslovanskega liberalizma med seboj prav podobni. Voditelji SDS so bili prav taki zagovorniki jugoslovanske celotnostne ideje, ustanovitelji in podporniki Slovincem in Hrvatom sovražnega centralizma, kakor gospodje okoli JNS. Razlika med obema liberalnima taboroma je bolj v taktiki (načinu postopanja), kot v programu. Proti mišljenju in hotenju slovenskega ljudstva sta oba tabora.

V Vojvodini se strankarske razmere v znatni meri poostrujejo. Hrvatska seljačka stranka (HSS) je bila napovedala shod v Subotici, ki pa se ni mogel vršiti, ker se je od srbske strani pripravil protishod. Shod, ki ni mogel biti v Subotici, se bo — kakor se poroča — vršil na ozemlju banovine Hrvatske v Osijeku, kamor bodo tudi prišli zastopniki Bunjevcev in Šokceev iz Bačke in Baranje. Član HSS minister dr. Smoljan, ki je sam preučil razmere v Subotici, priporoča dosledno izvajanje politike narodnega sporazuma kot edino sredstvo za izboljšanje medstrankarskih razmer v Vojvodini.

Finski rekordi. Finska ni samo država, ki ima največ rekordov v vseh vrstah sporta. Finska vsebuje še drugačne rekorde, v drugih strokah in je ponosna nanje, prav tako ponosna kakor na svojega Nurmija in Ritola, Kolemahna in Maekega. Finska je prva država v Evropi, ki je že uvedla žensko volilno pravico. Finska je bila prva, ki je Ameriki plačala svoje vojne dolge. Finska ima najmanj nepismenih ljudi. To so trije rekordi, ki jih marsikatera druga država zavida tej gozdni in vodni republiki s severa.

Golob — tat. Nekemu mlekarju v Blankenhelmu na Nemškem, ki je hotel na cesti pravkar izmenjati 50 mark, je sunek vetra odnesel bankovec. Zaman ga je

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

11

Šubin je ogorčeno odgovoril:

»Aleksej Andrejev, kako moreš misliti, da bi delavci, prvi državljani naše sovjetske republike, spali po dva in dva v eni postelji! To bi bilo za njih ponižanje, za nas pa sramota!«

Aleksej je skomignil in mirno rekel:

»Dobro. Naj spi vsak v svoji postelji, toda za tri drugod poišči postelje.«

»O, ne!« se je zasmel Šubin. »Vsi bodo pri tebi stanovali. Saj imaš šest postelj.«

Iz starčevih oči se je zablistalo, a samo za hip. Zadušil je jezo, ki se je vzbudila v srcu, in mirno odvrnil:

»To je res, a dobro veš, da smo trije pri hiši in tri postelje potrebujemo zase.«

»Aleksej Andrejev,« je rezko dejal Šubin, »v velikih mestih, kakor so Leningrad, Moskva, Odesa, se obitelji, ki so bile svojčas bogatejše in znamenitejše ko tvoja, obitelji, ki so posedale palače in velika stanovanja, zadovoljujejo z eno sobo, da so tako dale prostor revolucionarnim sodrugom. Kako ne bi kmetje, kakor ste vi, odstopili svojih postelj dobrim sodrugom delavcem, članom stranke?«

Iz Šubinevega glasu je odmevala prikrita pretnja in to je Alekseja še bolj razdražilo. Odločno je rekel:

»Šubin, ne boš dobil vseh šest postelj! Ženine in moje stare kosti so vsaj toliko vredne, kakor kosti tvojih sodrugov.«

V Šubinu je vzkripelo, a spomnil se je, da brez Alekseja ni kolhoza, zato se je premagal. Dokaj mirno je rekel:

»Vse postelje boš dal! Pri mlačvi bo dovolj slame, da boste mogli spati na njej ti, tvoja žena in tvoj sin.«

Aleksejeve potrpežljivosti je bilo konec. S pestjo je treščil po mizi in jezno vzkliknil:

»To je preveč!«

V Šubinu je spet vzkripelo.

»Aleksej, pazi!« je siknil in se bližal starcu. Toda nenadoma ga je nekdo močno zgrabil za roko in zavpil:

»Ali hočeš tudi očeta ubiti, kakor si ubil Krilova in Olgopora?«

Šubin se je naglo okrenil. Pred seboj je zagledal Fedorja. Mladenič ga je še vedno stiskal za roko. Zločinec je prebledel, nato zardel. Zavedajoč se, da mora z odločnostjo ohraniti svoj ugled, je trdo dejal:

»Po zakonu bom ubil vsakega, kdor si prisvoji hrano, ki je odrejena za sovjetsko zajednico.«

Fedor se je ironično zasmeljal.